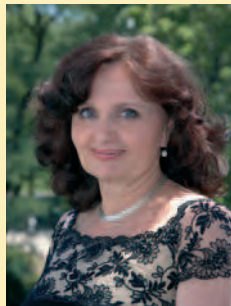

Editorial

Vážené čtenářky
a čtenáři,

v tomto letním čísle *Pro Futuro* vám přinášíme přehled výstupů, které vznikly za rok a půl trvající, intenzivní spolupráce odborného týmu pod vedením expertů NVF během roku 2007 a první poloviny roku letošního

na projektu *Kvalita v dalším profesním vzdělávání*. Jde o propracování jednoho ze základních pilířů systému celoživotního učení v České republice. Vedle zajištění vzdělávací nabídky, financování systému a stimulace poptávky po vzdělávání jde o bezpodmínečný předpoklad fungování celoživotního učení v praxi.

Zajištění vysoké kvality dalšího vzdělávání, jeho relevance pro potřeby profesního růstu pracovníků i zaměstnavatelů, používání efektivních

metod výuky dospělých, uznání neformálních výsledků vzdělávání a další parametry předurčí výkonnost pracovní síly, jednoho z rozhodujících faktorů naší konkurenční výhody. Jen tak můžeme obstát v soutěži s levnou cenou práce ve třetích zemích, zejména Asie a Latinské Ameriky.

Řešením funkčního systému dalšího profesního vzdělávání se zabýváme řadu let. Jeho prvky existují – máme například zákon o uznávání kvalifikací, který je třeba uvést do života, aj. Výstupy, které byly pod vedením mých kolegů vypracovány, znamenají další zásadní krok při budování systému celoživotního učení. S ohledem na možnosti nabízené strukturálními fondy máme jedinečnou příležitost dobudovat i další pilíře a zavést kvalitní profesní vzdělávání v praxi.

Přeji vám, abyste našli zajímavé informace a podněty při čtení stránek *Pro Futuro* a pěkné prožití zbytku léta

vaše Miroslava Kopicová

■ Úsek Rozvoje lidských zdrojů NVF řídil od 1. ledna 2007 do 31. července 2008 významný systémový projekt **Kvalita v dalším profesním vzdělávání**, který je realizován v rámci opatření 3.3 Operační program Rozvoj lidských zdrojů formou veřejné zakázky. Zadavatelem projektu je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Řešitelem veřejné zakázky je sdružení Národní vzdělávací fond, o.p.s., KPMG Česká republika a Bankovní institut vysoká škola a.s. Na projektu se podíleli další partneři jako subdodavatelé: Svaz strojírenské technologie, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR a Český institut pro akreditaci. Úsek Rozvoje lidských zdrojů je správcem sdružení a je zodpovědný za řízení projektu, dále zodpovídá za publicitu a za několik klíčových aktivit. Účelem projektu je podpořit vytváření systému dalšího profesního vzdělávání v ČR navržením integrovaného systému zajišťování a hodnocení kvality nabídky dalšího profesního vzdělávání.

Aktuality z NVF

■ První e-learningový program v NVF připravil úsek Zaměstnanost

Tým tohoto úseku realizoval v 1. pololetí 2008 e-learningový program s názvem „Základní znalosti pro pracovníky ITP“, který doplnil vzdělávací činnost NVF v rámci projektu Institut trhu práce – podpůrný systém služeb zaměstnanosti o složku distančního vzdělávání. Program obsahuje 6 vzdělávacích modulů a tvoří celek, určený pracovníkům ITP při úřadech práce a Hospodářské komoře ČR.

Ke studiu se přihlásilo 285 pracovníků. Program jsme zahájili v únoru 2008 prvním modulem, další moduly byly účastníkům předkládány po 2 týdnech a celý program jsme ukončili 8. června 2008. Úspěšní studenti, kteří absolvovali všechny moduly, vyplnili hodnotící dotazníky a zodpověděli otázky závěrečného testu, obdrželi osvědčení o získaném vzdělání. Tímto způsobem program ukončilo 211 pracovníků, tj. 74 % přihlášených.

Pracovníci úseku Zaměstnanost zpracovali odborné texty e-learningového programu, převedli je

do aplikace Autor a po dobu realizace plnili role manažera, pedagoga, administrátora a tutora programu. Ohlasy z hodnotících dotazníků i diskusního fóra účastníků studia svědčí jednoznačně o kladném přijetí této formy vzdělávání.

PhDr. Jarmila Tinlová, Ing. Hana Vošahlíková

E-learningový vzdělávací program „Základní znalosti pro pracovníky ITP“

- Modul I Projekt „Institut trhu práce“
- Modul II Finanční řízení
- Modul III Monitorovací zpráva a kontrola
- Modul IV Aktivní politika zaměstnanosti a její nástroje
- Modul V Příprava tzv. měkkých projektů spolufinancovaných z ESF v období 2007 – 2013
- Modul VI Vybrané možnosti dotací EU v období 2007 – 2013

Autor: Národní vzdělávací fond, o.p.s., úsek Zaměstnanost

Adresa: Opletalova 25, 110 00, Praha 1
www.nvf.cz/zamestnanost/index.htm

Obsah

Editorial

Aktuality z NVF

Systémy akreditace vzdělávacích institucí

Akreditace vzdělávacích programů jako součást řešení kvality v dalším vzdělávání

Systém certifikace lektorů – nástroj prokazování a hodnocení kvality personálu

Informační systém - portál www.kvalitavzdelavani.cz

Integrovaný systém kvality v dalším profesním vzdělávání – zajištění zázemí pro realizaci a rozvoj

Rozhovor Pro Futuro s ministrem práce a sociálních věcí ČR Petrem Nečasem

Slovo vedoucí projektu

Systemy akreditace vzdělávacích institucí

Klíčový realizační tým projektu

Zleva: Jiří Vondrášek (KPMG), Miroslava Mandíková, Zdeněk Palán, Eva Bosáková (NVF), Jan Hnátek (BIVŠ), Jana Šůchová, Helena Chleborádová (NVF), Josef Janča, Zdeněk Dočkal (BIVŠ), Hugo Roldán (NVF). Foto: Lucie Chramostová

Úroveň vzdělání, nebo lépe řečeno kompetence obyvatel, mají být konkurenční výhodou v konkurenci zemí a jejich regionálních sdružení na globalizovaném trhu 21. století. Proto se pojem „vzdělanostní společnost“ objevuje už od devadesátých let minulého století stále častěji v textech všeho druhu. Současně s tím sílí úvahy o způsobech zajištění kvality celoživotního vzdělávání, zejména pak vzdělávání zaměřeného na trvalý rozvoj profesních kompetencí.

Přestože v té době byl k dispozici mezinárodně uznávaný obecný model systému managementu kvality definovaný souborem norem ISO 9000, rostla zejména v zemích EU snaha vytvářet modely oborově specificky zaměřené na poskytovatele služeb dalšího profesního vzdělávání. Součástí systémového projektu **Kvalita v dalším profesním vzdělávání** je tedy logicky návrh oborového modelu systému managementu kvality, který využívá dosavadních zkušeností z vyspělých evropských zemí.

Připravili jsme dva alternativní návrhy s pracovními názvy KVIS (**K**valita **V**zdělávacích **I**nstitucí prostřednictvím **S**ebehodnocení) a EduIQ 9001:2008. Oba modely byly navrhovány tak, aby splnily následující základní požadavky:

- základní kompatibilita navrhovaného modelu s obdobnými modely používanými v jiných evropských zemích,
- akreditovatelnost certifikačních orgánů, které budou provádět certifikaci systému managementu kvality vzdělávacích institucí u ČIA-Českého institutu pro akreditaci podle platných normativních dokumentů,
- zacomponování nástrojů podporujících trvalé zlepšování certifikovaných vzdělávacích institucí.

Navržené modely KVIS a EduIQ 9001:2008 se liší jednak strukturou a rozsahem svých požadavků na systém managementu kvality, a dále způsobem, jakým musí sama vzdělávací instituce provádět interní hodnocení fungování a efektivity jejího systému řízení kvality. Určité odlišnosti vykazují také samotný postup pro certifikaci vzdě-

lávací instituce podle toho kterého modelu. Vzhledem k tomu, že oblast dalšího vzdělávání je oborově nesmírně široká a charakteristická množstvím různorodých institucí poskytujících tyto služby, nemůže ani jeden z navržených modelů reflektovat tuto rozmanitost, musí být v tomto smyslu generický a ve specifických podmínkách konkrétní vzdělávací instituce, musí být vhodným způsobem interpretován.

Model KVIS má své požadavky strukturovány do 7 kritérií:

- 1** - Poslání vzdělávací instituce a orientace na zákazníka
- 2** - Návrh, vývoj a poskytování vzdělávacích programů
- 3** - Hodnocení účastníků vzdělávání a hodnocení vzdělávacího procesu
- 4** - Management klíčového personálu
- 5** - Infrastruktura; rozvoj vztahů s dodavateli
- 6** - Plánování a zavádění opatření pro zlepšování
- 7** - Klíčové výsledky (metriky pro procesy).

V každém z nich jsou definovány tzv. minimální standardy toho, co vzdělávací instituce musí ve svém systému managementu kvality uplatňovat, a zdroje důkazů v podobě typů dokumentů a záznamů, které musí vzdělávací instituce vytvořit a udržovat pro prokázání, že dodržuje požadavky modelu KVIS. Vzdělávací instituce musí podle tohoto modelu posuzovat metodou tzv. sebehodnocení, zda její systém managementu kvality je v souladu s modelem KVIS a dále, jaké jsou její silné stránky a případně, jaké příležitosti pro další zlepšení má v té, které kritériální oblasti. Sebehodnocení je třeba provádět nejen na úrovni celkového systému managementu kvality, ale také na úrovni aplikace tohoto systému na jednotlivé skupiny vzdělávacích programů. Metodika sebehodnocení je součástí modelu KVIS, obsahuje řadu kroků a fakticky nahrazuje interní audity a přezkoumání systému managementu vedením vzdělávací instituce, což jsou nástroje požadované pro stejný účel modelem **EduIQ 9001:2008**, který vychází ze souboru norem ISO 9000 a požadavkové

normy ISO 9001:2000 přizpůsobené charakteru hlavních, řídicích a podpůrných procesů vzdělávací instituce.

Samotný proces certifikace vzdělávací instituce probíhá u obou modelů podle základních pravidel daných normou ČSN EN ISO/IEC 17021:2007 „Požadavky na orgány provádějící audit a certifikaci systémů managementu“ a zahrnuje v prvním stupni certifikačního auditu zejména posouzení dokumentů, které musí vzdělávací instituce předložit certifikačnímu orgánu. Jejich součástí je v případě modelu KVIS :

- Sebehodnotící zpráva, vypracovaná vzdělávací institucí.
- Dokumentace systému managementu kvality, předkládaná jako příloha sebehodnotící zprávy.
- Dokumentace jednoho vzdělávacího programu, který si pro účely auditu zvolí certifikační orgán.

V případě modelu EduIQ 9001:2008 jsou to následující dokumenty:

- Příručka kvality systému managementu kvality (SMK).
- Mapa procesů a popisy procesů SMK vzdělávací instituce.
- Zpráva z přezkoumání SMK vedením vzdělávací instituce.

Základním účelem prvního stupně auditu je identifikace oblastí, které by mohly být důvodně klasifikovány v průběhu druhého stupně auditu jako neshody a správně naplánování druhého stupně auditu podle reálné skutečnosti vzdělávací instituce. Tímto druhým stupněm je audit na místě, který provede konečné posouzení shody systému managementu vzdělávací instituce s dotýčným modelem a identifikuje případné neshody vůči jeho požadavkům. Pro získání certifikátu musí vzdělávací instituce v požadovaném termínu přijmout vůči těmto neshodám nápravná opatření eliminující příčiny neshod a po jejich zavedení ověřit efektivnost opatření v praxi vzdělávací instituce.

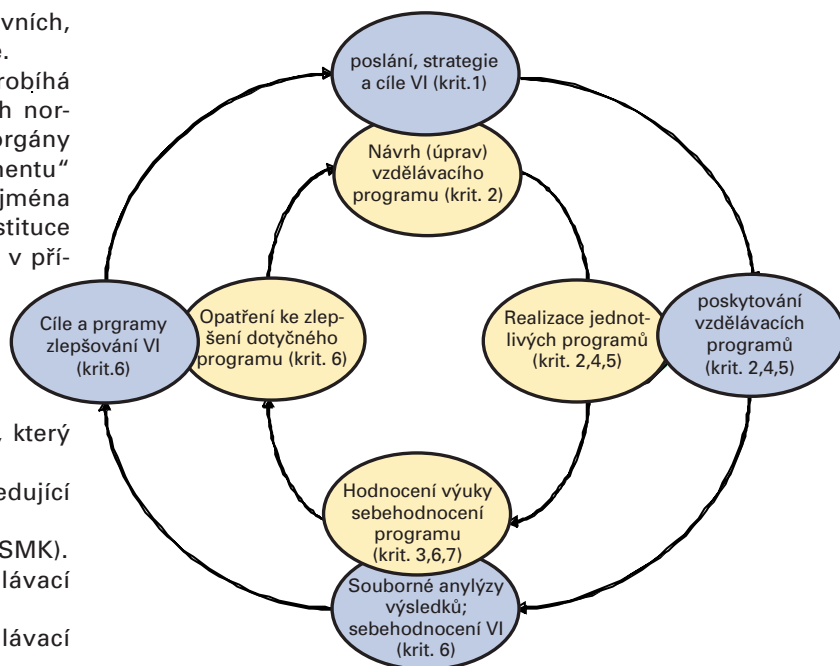
V případě certifikace podle modelu KVIS i podle modelu EduIQ 9001:2008 je příslušný certifikát platný po tři roky za předpokladu, že vzdělávací instituce v tomto období každoročně úspěšně absolvuje tzv. kontrolní audit. Tento audit prověřuje vždy jen část systému managementu kvality.

Nejvýznamnější rozdíl v procesu certifikace mezi oběma navrženými modely spočívá v tom, že audit podle modelu KVIS klade výrazně větší důraz na první stupeň auditu, tj. přezkoumání dokumentace vzdělávací instituce, a naopak jeho minimální časový rozsah u auditu na místě je výrazně nižší než v případě modelu EduIQ 9001:2008, který se řídí příslušným ISO/IEC Guidem. U modelu KVIS je navíc celkový časový rozsah auditu stejný pro všechny vzdělávací instituce bez ohledu na jejich velikost.

Hlavní důvody, proč uplatňovat standardizovaný systém managementu kvality, ať už se vzdělávací instituce rozhodne pro jeho certifikaci, nebo nikoli, spočívají v tom, že takový systém:

- shrnuje širokou empirickou zkušenost s prevencí nedostatků v kvalitě všech činností vzdělávací instituce,
- jednotlivé prvky prevence nedostatků (týkající se např. řízení lidských zdrojů, řízení procesu navrhování nového vzdělávacího programu, procesu poskytování vzdělávacích služeb apod.) uvádí do vzájemných souvislostí a zvyšuje tak pravděpodobnost dosažení cílů kvality,
- obsahuje systémové nástroje, které podporují stanovení relevantních cílů neustálého zlepšování v cyklu P-D-C-A (viz obr.). Tyto nástroje jsou navíc spojené s analýzou významných údajů a s posuzováním toho, jak efektivně systém managementu vzdělávací instituce funguje.

V případě aplikace modelu KVIS má využívání metodiky sebehodnocení řadu potenciálních přínosů také pro

Obr. Grafické vyjádření cyklu neustálého zlepšování P-D-C-A (Plan-Do-Check-Act/Plánuj-Udělej-Ověřuj-Učiň opatření) u modelu KVIS - vnější cyklus vzdělávací instituce + vnitřní cyklus vzdělávacího programu

firemní kulturu vzdělávací instituce, protože podporuje rozvoj jejích významných prvků, které jsou zároveň podmínkami efektivního sebehodnocení:

- budoucnost vzdělávací instituce je předmětem systematických úvah,
- vedení instituce vnímá veškeré dění v ní ve vzájemných souvislostech a řídí ji s orientací na její procesy a potřeby zákazníků a dalších zainteresovaných stran,
- je respektována autonomie zaměstnanců v rámci plnění svěřených úloh,
- na všech úrovních instituce probíhá cílený, otevřený a korektní dialog, uznávající různorodost a posilující vzájemný respekt,
- argumentace je vždy podložena důkazy, které jsou systematicky shromažďovány.

Širokým zapojením zaměstnanců do sebehodnocení se navíc zvyšuje předpoklad jejich angažovanosti v neustálém zlepšování systému a všech činností vzdělávací instituce.

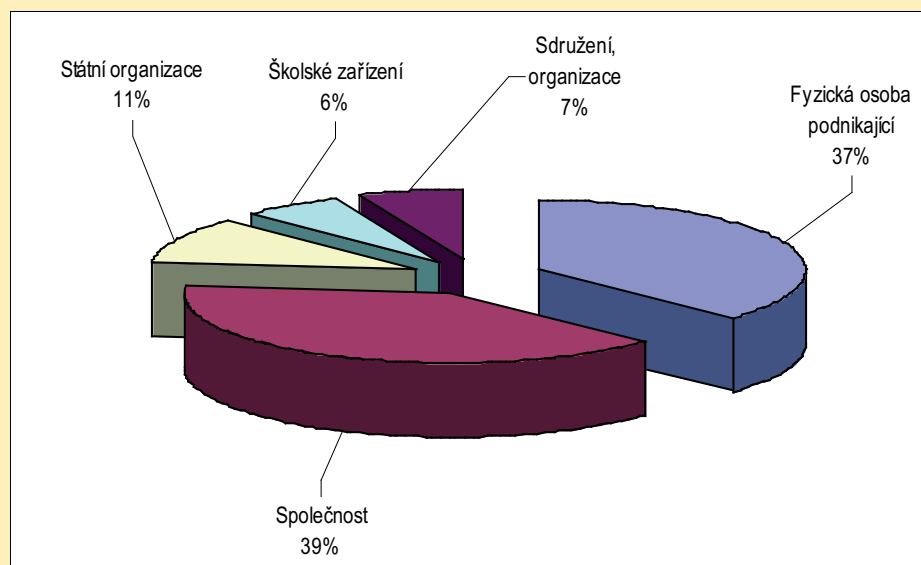
Samotná certifikace podle některého z navrhovaných modelů má pro vzdělávací instituci další potenciální přínosy, a to zejména:

- zvýšení důvěry jejich zákazníků v kvalitu jí poskytovaných služeb,
  - zajištění a podpora systémového přístupu k zabezpečování kvality, protože uplatňování příslušného modelu v praxi je každoročně ověřováno auditu certifikačního orgánu,
  - podpora trvalého zlepšování systému řízení kvality a poskytovaných služeb využíváním podnětů, které mají přinášet auditoři certifikačních orgánů.
- Dlouholetá zkušenost z certifikace systémů managementu kvality podle normy ISO 9001 však jasně ukazuje, že je to především vrcholové vedení certifikovaného subjektu, kdo svou trvalou angažovaností a jasným vytýčením cílů rozhoduje o tom, jak významným přínosem pro něj a pro jeho zákazníky bude zavedení a certifikace systému managementu kvality.

Ing. Jan Hnátek
Ing. Vladimír Medlík

Akreditace vzdělávacích programů jako součást řešení kvality v dalším vzdělávání

Akreditace vzdělávacích programů v dalším profesním vzdělávání odpovídá celkovému přístupu k této oblasti vzdělávání, která se kromě několika výjimek ponechává víceméně volnému působení nabídky a poptávky. Vzdělávací instituce, které se zabývají dalším profesním vzděláváním, jsou různé. Liší se svoji ekonomicko-právní formou, velikostí, zaměřením, obsahem činnosti, atp. Dle průzkumu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR se na straně nabídky podle ekonomicko-právní formy podílejí následující instituce:

Dle uvedeného průzkumu průměrný počet odborných pracovníků za každý subjekt je 21, při vyloučení extrémů se průměr blíží 11. Jak dále vyplynulo, většina subjektů zajišťuje své vyučující z externích zdrojů, a to téměř ze dvou třetin (64 %), jedna třetina lektorů tvoří zaměstnanci instituce (36 %). Vzdělávací instituce se liší i vzdělanostní skladbou svých pracovníků, způsobem financování, obsahovým zaměřením, atd. To vše má pochopitelně svůj odraz i v kvalitě vzdělávacích produktů, v přidané hodnotě, kterou jsou tyto produkty schopny předat straně poptávky. Nutnost zabývat se problematikou kvality v této oblasti vyplývá i ze skutečnosti, že oblast dalšího profesního vzdělávání nebyla v ČR dosud nikdy legislativně ošetřena.

Částečné řešení přinesl až zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, který vstoupil v platnost 1. 8. 2007, ale jeho účinnost je v současné době, z různých důvodů, minimální. K těm důvodům jistě patří zatím nedokončená Národní soustava kvalifikací, ale i dosud malý zájem ze strany uchazečů, který je pravděpodobně zapříčiněn nedostatečnou propagací možností, které zákon nabízí.

Kompetentní státní instituce si byly již od počátku devadesátých let vědomy nedostatečného řízení kvality především v dalším profesním vzdělávání a snažila se řešit kvalitu vzdělávacích programů jejich akreditováním. V této oblasti bylo vydáno několik právních ustanovení, podle kterých provádí akreditace tyto instituce:

■ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy pro rekvalifikační programy, pro vzdělávací programy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a vzdělávací

programy v oblasti sportu.

■ Ministerstvo vnitra pro vzdělávací programy pro úředníky územních samosprávných celků.

■ Ministerstvo zdravotnictví pro získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání.

■ Ministerstvo práce a sociálních věcí pro oblast sociální práce.

Přesto, je současný stav v akreditačním řízení je z hlediska kvality vzdělávacích programů málo efektivní. Nedostatečná účinnost akreditací tkví

v tom, že ve všech případech se jedná o správní řízení, tedy průběh akreditace je dán spíše kritérii správními než kvalitativními. Přitom zájem o akreditování je ze strany vzdělávacích institucí enormní. Akreditují se i subjekty a programy, které se dle zákonných norem akreditovat nemusí. Je to proto, že akreditace je pro vzdělávací trh určitou známkou společenského významu a tudíž i záležitostí marketingovou.

Například na Ministerstvu vnitra (MV) je akreditováno téměř 2000 programů a přibližně 260 subjektů. Platných akreditací (institucí a programů) je dnes přes 2000.

Na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) je akreditováno v oblasti rekvalifikačních progra-

mů 5800 vzdělávacích programů u zhruba 1200 vzdělávacích institucí. Celkový počet platných akreditací je 4000. V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků přesné číslo akreditovaných vzdělávacích programů není dostupné – kvalifikovaný odhad je 15 tisíc.

Akreditační komise ministerstva zdravotnictví akreditovala zatím asi 200 kvalifikačních programů.

Na Ministerstvu práce a sociálních věcí (MPSV) bylo v oblasti sociální práce zatím akreditováno cca 150 vzdělávacích programů u 80 institucí.

Přestože se jedná o velký počet akreditovaných programů, je třeba konstatovat, že jejich kvalita zajištěna není. Přitom všechna zmíněná akreditační místa jsou zřízena právním předpisem – zákonem nebo vyhláškou. Akreditační posuzování vzdělávacích programů je na všech akreditačních místech sice administrativně přísné, ale menší péče je věnována zpětné vazbě – kontrole dodržování akreditačních podmínek. Profesionálně má zajištěnou kontrolu pouze MV a částečně Ministerstvo zdravotnictví (MZ). Horší je situace u MŠMT, kde je prováděno cca 10 kontrol ročně. Při počtu 1200 institucí s akreditovanými programy se na každou instituci dostane kontrola jednou za 120 let! To k dodržování podmínek příliš nemotivuje.

Přes snahu zpřísnit kontrolu již na vstupech, není natolik důsledná, aby zajistila odpovídající kvalitu. Nejsou jasně dané ani sankce za nedodržení předpisů, ty jsou ve všech právních ustanoveních mlhavé nebo nejsou vůbec řešeny. Všeobecně se spoléhá na písemné informace, bez vstupní kontroly. Ze systémového pohledu, kontrola na vstupu je nedostatečná pro garantování kvalitního

výstupu. V praxi se tedy může stát, že akreditaci dostane i nekvalitní program, protože za podstatné se považuje dodržet všechny formální požadavky při sepsání žádosti. Je zajímavé, že jednotlivá akreditační místa své požadavky podřizují svému zaměření. U MŠMT je kladen důraz na problematiku didaktickou (profil absolventa, učební plán, učební osnovy, metody, formy, vstupní předpoklady, způsob ověřování), u MV spíše převládají právní garance (typ, cíle, posudky, písemný souhlas lektorů, atp.). Vyplývá to i ze skutečnosti, že spojitost akreditačního systému MV se zajišťováním kvality je v systému správního řízení až druhořadá. V případě MZ je zásadním rysem akreditačního systému jeho neměnnost, protože byl převzat od Světové zdravotnické organizace (WHO).

Při vytváření systému akreditace vzdělávacích programů se ukázalo, že je nereálné naplnit jeden z cílů projektu Kvalita v dalším profesním vzdělávání, kterým bylo sjednocení akreditačních podmínek na všech akreditujících místech, především z těchto důvodů:

- Akreditační systém u jednotlivých resortů se stal součástí jejich systému řízení, do jisté míry i součástí resortní kultury a panuje všeobecná obava, že změny ve způsobu akreditací by systém narušily.

- Akreditační systémy prošly různě dlouhou dobou od svého zavedení a byly individuálně dobudovávány do té míry, že jejich charakter i způsob prezentace je značně odlišný v jednotlivých případech.

- Akreditační systémy jsou vydány různými právními normami a jejich sjednocení by vyžadovalo dlouhodobé spojené legislativní úsilí všech partnerů, což je málo reálné.

Přestože se principy akreditací u jednotlivých akreditačních subjektů v zásadě neliší, existují rozdíly především:

- ve způsobech zajištění zpětné vazby (kontrola dodržování akreditačních podmínek)

- v rozsahu požadovaných informací v žádostech o akreditování programů

- v koncipování dalších požadavků na žadatele a akreditaci vzdělávacích programů

- v cílení akreditací

Líší se i požadavky na akreditaci, přestože se jedná o stejný právní akt. Odlišnost je dána různými posláními jednotlivých akreditačních systémů:

- v případě MV, MZ, MPSV i MŠMT je smyslem akreditace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků prověřit kvalitu vzdělávacích programů a dát žadateli oprávnění k uskutečňování určitého vzdělávacího programu pro jmenované pracovníky v rámci resortu. Akreditované vzdělávací programy jsou v podstatě nepřenosné mimo resort.

- u MŠMT se vydává pověření vzdělávacích institucí k provádění rekvalifikačních kurzů s celostátní působností a s účastí úřadů práce (tedy MPSV), včetně udělování celostátně platného osvědčení o absolvování rekvalifikačního programu.

Vzhledem k těmto okolnostem projekt Kvalita v dalším profesním vzdělávání nemohl vytvořit jednotný systém. Cílem bylo spíše navrhnout systém, který dá podnět k postupnému organizačně-administrativnímu sjednocování stávajících požadavků na akreditační činnosti od podání žádosti až po sjednocení výstupů a zajištění kontrolního

Ředitelka NVF Miroslava Kopicová hovoří se Sophií Wiesswange z GR pro vzdělávání a kulturu Evropské komise na celostátní konferenci při slavnostním ukončení projektu 17. 6. 2008 v Praze

systému. Dále šlo o to, navrhnout taková opatření, která akreditace povýší na proces zajišťování kvality vzdělávacích programů v dalším profesním vzdělávání. V tomto smyslu navržený optimalizovaný systém své poslání splnil. Vytvořili jsme optimální akreditační systém, který může sloužit jako vzorový návrh při koncipování změn v současné legislativě v této oblasti, může být zdrojem inspirace pro další centrální orgány, které o akreditačních povinnostech uvažují, a může fungovat i jako názorově jednotící dokument. Výhodou řešení je, že se podařilo získat ke spolupráci pro projekt pověřené experty jednotlivých akreditujících ministerstev.

Partner projektu – KPMG – provedl benchmarkovou studii vybraných evropských zemí (Švýcarsko, Nizozemí, Rakousko, Belgie, Velká Británie a Severní Irsko). Z hlediska akreditačního stojí rozhodně za zmínku následující zjištění z této studie:

- v žádné ze sledovaných zemí neexistuje národní systém pro akreditaci vzdělávacích programů,

- ve většině zemí převládá názor, že certifikace instituce je dostatečná záruka kvalitního vzdělávacího programu,

- všeobecně akreditování programů předchází akreditování institucí,

- akreditační činnosti neprovádí státní orgány, ale buď vládní nebo nezávislé instituce; tyto rovněž zajišťují zpětnou vazbu (inspekci, monitorování, revizi, kontrolu),

- akreditování programů je velmi často prováděno pouze pro státem uznávané kvalifikace,

- podmínkou pro získání státních prostředků na vzdělávání je vždy certifikace nebo akreditace instituce,

- akreditační řízení se provádí za úhradu a není levné,

- všeobecně se nedělá příliš velký rozdíl mezi pojmy akreditace, certifikace, uznávání, udělení licence; ale vždy je tato činnost spojena s regulací kvality.

Fakta, zjištěná v této srovnávací studii potvrzují i závěry, které formuloval tým expertů v rámci našeho projektu.

Ph.Dr. Zdeněk Palán, Ph.D.

System certifikace lektorů – nástroj prokazování a hodnocení kvality personálu

V rámci projektu byly na základě marketingových zjištění a dosavadních zkušeností vyvinuty certifikáty pro dvě profesní oblasti, které mají stěžejní význam pro kvalitu služeb poskytovaných na poli dalšího profesního vzdělávání.

■ Certifikát lektora vzdělávání dospělých – osvědčuje kompetenci držitele v odborných oblastech, pro které prokáže kvalifikaci, včetně znalostí a dovedností z oblasti tvorby a realizace vzdělávacích projektů. Lektorem rozumíme pracovníka s vysokou kvalifikací, který provádí výuku a praktický výcvik ve specializovaných odborných kurzech a zajišťuje koncepční a metodickou činnost při jejich realizaci. Udělený certifikát má pětiletou platnost, která se obnovuje recertifikací.

■ Certifikát manažera vzdělávání dospělých – získaný certifikát osvědčuje znalosti a dovednosti potřebné pro zastávání řídicí funkce v instituci, která se zabývá vzděláváním dospělých (nebo ve firemním útvaru vzdělávání). Platnost certifikátu je 5 let. Certifikát je určen těm, kteří zastávají řídicí pozice v oblasti dalšího vzdělávání – manažerům vzdělávacích institucí, podnikových útvarů vzdělávání, manažerům vzdělávacích projektů, a dalším.

V rámci pilotního ověřování systému obdrželo certifikát 18 lektorů, 11 manažerů, jedna vzdělávací organizace pro systém KVIS a jedna organizace pro systém EduIQ 9001:2008.

Mgr. Zdeněk Dočkal, Ing. Irena Martínková

Informační systém - portál www.kvalitavzdelavani.cz

Představujeme čtenářům internetový portál www.kvalitavzdelavani.cz, který je jedním z významných výsledků projektu Kvalita v dalším profesním vzdělávání.

Portál byl navržen a zprovozněn, aby poskytoval ucelené, správné, ověřené a aktuální informace všem, kteří jsou nějak zainteresováni na kvalitě dalšího profesního vzdělávání (DPV) a kteří používají tyto informace pro své rozhodování v nejrůznějších životních situacích. Dalším účelem portálu je, aby na jednom místě integroval rozptýlená a někdy ne příliš kvalitní data spravovaná nejrůznějšími subjekty, které vystupují v roli certifikačních a akreditačních orgánů a udržují údaje o udělených certifikátech a akreditacích v oblasti kvality DPV. A konečně, portál byl vytvořen proto, aby poskytoval veškerý informační servis systémům certifikace EduIQ 9001:2008 a KVIS, které byly vyvinuty v rámci projektu Kvalita v dalším profesním vzdělávání.

Očekáváme, že uživatelům portálu přinese jeho užívání následující přínosy:

■ Zvýší se povědomí veřejnosti o problematice kvality DPV prostřednictvím kvalitních informací dostupných uživatelům na jednom místě.

■ Subjekty, které jsou zainteresovány na kvalitě dalšího profesního vzdělávání, budou dostávat prostřednictvím portálu ucelené, aktuální a správné informace, podle kterých se budou moci kvalifikovaně rozhodovat.

■ Umožní orgánům státní správy lépe spravovat a podporovat oblast kvality DPV pomocí integrovaných a aktuálních dat, udržovaných v databázích portálu.

■ V databázích portálu budou dostupné ověřené údaje a nejrůznější agregované pohledy na ně, které napomohou při navrhování a plánování různých rozvojových iniciativ v oblasti kvality DPV.

■ Systémy zajištění kvality EduIQ 9001:2008 a KVIS, speciálně vyvinuté pro aplikaci v institucích poskytujících služby DPV, získají veřejnou platformu k propagaci, odborné diskusi a výměně zkušeností.

■ Organizace mohou využívat bezplatně informace o těchto systémech zveřejněné na portálu, mohou si vyměňovat jeho prostřednictvím zkušenosti s jejich zaváděním a provozováním.

Portál jsme vyvinuli pro následující cílové skupiny uživatelů, které jsou sestaveny podle společných informačních potřeb a typických životních situací, které pomocí informací získaných z portálu mohou řešit.

1. Účastníci DPV a zaměstnavatelé – považujeme je za odběratele služeb dalšího profesního vzdělávání. Tito uživatelé mohou využívat informace o kvalitě služeb DPV (vyjádřené jako informace o certifikaci vzdělávací organizace a o akreditaci vzdělávacích programů, které organizace poskytuje) k rozhodování o tom, s jakým dodavatelem uzavřou smluvní vztah, respektive u kterého dodavatele budou absolvovat vzdělávací akce. Svoje osobní hodnocení kvality služeb poskytovatelů dalšího profesního vzdělávání mohou uživatelé zaznamenávat v krátkém zákaznickém hodnocení kvality služeb vzdělávacích institucí. Výsledky hodnocení jsou po statistickém zpracování a ověření, že nebyly nějak vychýleny, zveřejněny na portálu, a stávají se dalším vodítkem, které může tato skupina uživatelů používat při svém rozhodování. Pro tuto skupinu uživatelů je také důležité získat základní přehled v problematice prokazování kvality služeb DPV a vědět jaký význam má, když se jejich dodavatel prokazuje nějakým certifikátem nebo akreditací. V případě potřeby se mohou uživatelé pomocí portálu obrátit o radu na odborníky, kteří v moderovaných diskusích a poradnách odpoví na jejich otázky a reagují na jejich problémy.

2. Vzdělávací instituce, lektori a manažeři DPV – vystupují v roli dodavatelů služeb dalšího profesního vzdělávání. Pro tuto skupinu uživatelů jsou klíčové informace, které jim usnadní budování a zlepšování jejich systémů řízení

kvality. Mezi klíčové informace patří:

- popisy systémů řízení kvality určených pro implementaci v organizacích poskytujících služby DPV,
- podmínky certifikace těchto systémů řízení kvality,
- podmínky certifikace personálu (lektorů a manažerů DPV).

Tito uživatelé určitě uvítají i informace, které popisují zkušenosti se zaváděním a užíváním systému řízení kvality služeb dalšího vzdělávání v úspěšných vzdělávacích institucích. Jistě se také seznámí s výsledky, které dosahuje jejich organizace v zákaznickém hodnocení kvality služeb. Zajímavé pro ně budou i informace o tom, zda konkurenční organizace získaly certifikát, či zda jim byla udělena akreditace vzdělávacího programu. Jistě využijí i prostředků, které jim usnadní plánování a zpracování výsledků sebehodnocení podle modelu KVIS, který je jedním z výstupů projektu.

3. Pracovníci certifikačních a akreditačních orgánů – jsou zdrojem klíčových údajů, se kterými portál pracuje. Proto jsou pro tyto pracovníky vytvořeny příslušné funkce, aby mohli vkládat, kontrolovat a upravovat potřebné údaje.

4. Pracovníci orgánů státní správy – jsou specifickou skupinou uživatelů, která potřebuje pro svoje rozhodování kvalitní agregované údaje o aktuálním stavu a vývoji počtu udělených certifikátů a akreditací, včetně informací o regionálním rozložení těchto veličin. Pracovníci orgánů státní správy mohou vystupovat jako osoby odpovědné za nákup služeb DPV, pak jsou jejich potřeby uspokojeny funkcemi určenými pro první skupinu uživatelů.

5. Odborní garanti jednotlivých sekcí portálu – jsou specifickou skupinou uživatelů, která zajistí věcnou správnost a odbornou kvalitu informací dostupných na portálu. Jejich úkolem je trvale udržovat vysokou kvalitu zveřejněných informací, poskytovat odborné rady dalším skupinám uživatelů, podněcovat a kultivovat odborné diskuse vedené prostřednictvím portálu.

6. Pracovníci vykonávající správu portálu – provádění technické činnosti, které zajistí potřebnou aktualizaci obsahu a udržení nepřetržitého chodu technických prostředků.

Obsah portálu je členěn do následujících sekcí:

Vstup do portálu – poskytuje informace, které umožňují základní orientace uživatele v obsahu a nabízených funkcích. Formou odkazů do dalších částí portálu naviguje uživatele k informacím, které využije při řešení svých životních situací.

Kvalita v DPV – obsahuje informace, které dávají uživateli základní orientaci v tématu kvalita DPV, popisuje specifické odlišnosti v pojetí kvality DPV. Vymezuje hlavní nástroje zajištění kvality DPV. Odkazuje uživatele na další informační zdroje.

Certifikace v DPV – dává základní přehled k tématu certifikace organizací poskytujících služby DPV. Detailněji popisuje systémy řízení kvality služeb navržené pro aplikaci u organizací poskytujících služby DPV. Obsahuje základní dokumentaci k systémům EduIQ 9001:2008 i KVIS a dokumentaci k certifikaci lektorů a manažerů DPV. Obsahuje aktualizovanou databázi informací o certifikačních orgánech a o udělených certifikátech. Dále obsahuje přehledy o aktuálním stavu a vývoji počtu udělených certifikátů. Součástí sekce jsou i odkazy na další informační zdroje.

Akreditace v DPV – poskytuje informace, které umožní základní orientaci v tématu akreditací v DPV. Obsahuje aktualizovanou databázi informací o akreditacích vzdělávacích programů, vydaných resortními akreditačními orgány (MV, MŠMT, MPSV, MZ). Dále obsahuje přehledy o aktuálním stavu a vývoji počtu udělených akreditací. Součástí sekce jsou i odkazy na další informační zdroje.

O portálu – obsahuje informace umožňující uživateli celkovou orientaci v portálu a poskytuje návody pro uživatele pokud si neví rady s užíváním nějaké informační služby dostupné na portálu. Dále zpřístupňuje uživateli obsah diskusních skupin a poradny a umožňuje pomocí nich položit dotaz odborným garantům.

Po dobu trvání projektu je portál dostupný v na adrese <http://www.kvalitavzdelavani.cz:8008/web/kdpv/home>. Uživatelé, kteří chtějí využívat všech funkcí portálu se musí registrovat. Po skončení projektu bude portál dostupný na adrese www.kvalitavzdelavani.cz

Ing. Jiří Vondrášek

Integrovaný systém kvality v dalším profesním vzdělávání – zajištění zázemí pro realizaci a rozvoj

Jde o návrh souhrnné strategie metodického a organizačního zázemí nástrojů vytvořených v rámci projektu pro zaručování kvality dalšího profesního vzdělávání. Cílem našeho týmu bylo navrhnout takový systém, který bude funkční a bude mít vysoký stupeň udržitelnosti po skončení projektu. Řešitelé se shodli na tom, že je nezbytná institucionalizace zázemí ve formě **integrováného systému kvality v dalším profesním vzdělávání, stručně označeném InSy**.

Jak jsme přistoupili k návrhu InSy

Předložený návrh zpracoval tým řešitelů v návaznosti na poznatky a zkušenosti z oblasti dalšího profesního vzdělávání (DPV) a využívání nástrojů pro prokazování a garantování kvality využívané v České republice, ale také s využitím zkušeností z pěti zemí Evropy (Švýcarsko, Nizozemsko, Rakousko, Belgie a Velká Británie), které poskytla

benchmarkingová studie. Návrh řešení vychází především z přístupu a zkušeností zemí, které „si hlídají“ další profesní vzdělávání a jeho kvalitu, které mají pro to určité legislativní zastřešení a využívají nástrojů prokazování a garantování kvality pro zvyšování efektivnosti využívání veřejných zdrojů.

Takovou angažovanost státu podpořili představitelé spolupracujících vzdělávacích institucí a jejich asociací i představitelé uživatelů vzdělávacích služeb, podnikatelská sféra. Obě strany považují státem uznaný přístup za nutnou podmínku reálného zvýšení úrovně kvality DPV, což by mělo pozitivní dopad na implementaci a uznávání dalších státem podporovaných oblastí prostřednictvím Národní soustavy povolání a Národní soustavy kvalifikací. Tento přístup ze strany státu by dále měl kladný efekt na naplnění Strategie celoživotního učení ČR a na její imple-

mentační strategie i na naplnění evropského trendu, který směřuje jednoznačně k zavedení právní úpravy DPV. Rozhodující pro řešitele bylo, že účastníci workshopů a fokusních skupin, realizovaných v průběhu projektu, takové požadavky opakovaně vznášeli. Jednalo se o představitele ze strany nabídky DPV, tj. vzdělávacích institucí a jejich asociací, i o zástupce ze strany poptávky po vzdělávání, především představitele velkých i malých zaměstnavatelů, jejich asociací a ostatních uživatelů vzdělávacích služeb ve státním i soukromém sektoru.

Proč takový přístup?

Vycházíme ze závěru, že nejlepší motivací pro vzdělavatele zvyšovat kvalitu vzdělávání a využívat pro její garantování certifikační a akreditační nástroje navržené v projektu bude, když tyto nástroje budou uznávány státem a zaměstnavateli. Pro vzdělávací instituce by to mohlo znamenat konkurenční výhodu, pro stát a zaměstnavatele pak mohou znamenat zvyšování efektivity prostředků poskytovaných na vzdělávání.

Úkolem InSy je také zajistit provázanost jednotlivých nástrojů pro prokazování úrovně řízení vzdělávacích institucí s využitím normy ISO 9001 či prostřednictvím sebehodnocení (modely EduIQ 9001 či KVIS). Dalším důležitým úkolem InSy je docílit prokazování úrovně lektorů a manažerů vzdělávání a sblížení akreditačních činností vzdělávacích programů, protože všechny ovlivňují výsledný produkt vzdělávací instituce, tj. vzdělávací program.

Tento přístup vyžaduje, aby všechny součásti kvality v DPV, které jsou zároveň finálními výstupy řešení projektu, byly **zaváděny v jednom společném institucionálním systému, pod společným řízením tzv. Národní autoritou**, která je zároveň správcem InSy. Cílem je:

1. Dosáhnout v co nejkratší době a v co nejširší míře, aby vzdělávací instituce, lektori-manažeři a vzdělávací programy v oblasti DPV splňovaly požadavky kvality – to je možné především frontálním, společným postupem všech zúčastněných složek.
2. Společně sdílet podněty k rozvoji a zdokonalování DPV, které přicházejí ode všech zainteresovaných skupin (stát, zaměstnavatelé, regiony i obce, občanská sdružení a další) a promítat je do zlepšených řešení a výstupů.
3. Společně zahajovat intenzivnější celospolečenskou podporu (především legislativní) pro celou oblast DPV.

Role správce InSy, resp. Národní autority je navrhována řešit v souladu s vyřešením právní kompetence v oblasti DPV. Provozovatele InSy určí jeho správce, na něhož deleguje určité povinnosti a pravomoci. Základní rolí provozovatele je zajištění fungování InSy, jeho udržitelnosti na celo-

státní úrovni, spolupráce na regionální úrovni a jeho rozvoj. Za optimální považujeme zařazení provozovatele InSy jako samostatného útvaru do již existující organizace, jejíž klíčové činnosti se týkají dalšího profesního vzdělávání a která má dlouhodobé zkušenosti s uplatňováním systémů řízení kvality.

Klíčovými složkami InSy jsou subsystemy zajišťující zavedení 4 součástí kvality DPV:

- kvalitu vzdělávacích institucí prověřovanou systémem EduIQ 9001:2008,
- systémem KVIS,
- kvalitu lektorů – manažerů a
- kvalitu vzdělávacích programů.

Fungují samostatně i v součinnosti s externími institucemi relevantními pro daný subsystem (např. Český institut pro akreditaci). Uvedené složky InSy svým propojením s provozovatelem a se správcem InSy zároveň naplňují potřebný synergický efekt pro dosažení komplexního pojetí kvality v DPV. K tomu jim napomáhají jejich vazby na další subsystemy, na informační systém a na ostatní útvary integrovaného systému.

Fungování celého InSy organicky doplňují útvary: Výzkum a vývoj, Obchodně propagační centrum a Informační systém.

Výzkum a vývoj zastřešuje v InSy tři specifické oblasti: výzkum a vývoj systému kvality DPV, výzkum a vývoj programů DPV a výzkum a vývoj samotného oboru DPV. Protože v každé oblasti je nutné provádět monitoring, analýzy a jejich vyhodnocování, vlastní výzkum a vývoj včetně jeho propagace, nelze předpokládat, že by útvar prováděl tyto rozsáhlé činnosti vlastními silami. Proto je koncipován především jako iniciační jednotka, která bude spolupracovat s externí odbornou sférou.

Obchodně propagační centrum zajišťuje především rozšiřování metodických materiálů a Public Relations celého InSy. Bude plnit mimořádně důležité funkce především v počátečním období implementace systému kvality v DPV, kdy bude nezbytné seznámit řadu cílových skupin s integrovaným systémem a jeho fungováním.

Informační systém kvality v DPV poskytuje informační servis v plném rozsahu uživatelům nástrojů integrovaného systému.

Vedle popsaných struktur budou v rámci InSy vytvořeny také týmové – odborné skupiny převážně externích odborníků či zástupců zainteresovaných partnerů. Pro startovní období InSy jsou navrhovány dvě:

- První je začleněna přímo do činnosti subsystemu Kvalita vzdělávacích programů a je tvořena především zástupci ministerstev, která akreditují vzdělávací programy; účelem je diskutovat a vytvářet společně podmínky pro sjednocení standardizačních a akreditačních postupů vzdělávacích programů DPV.

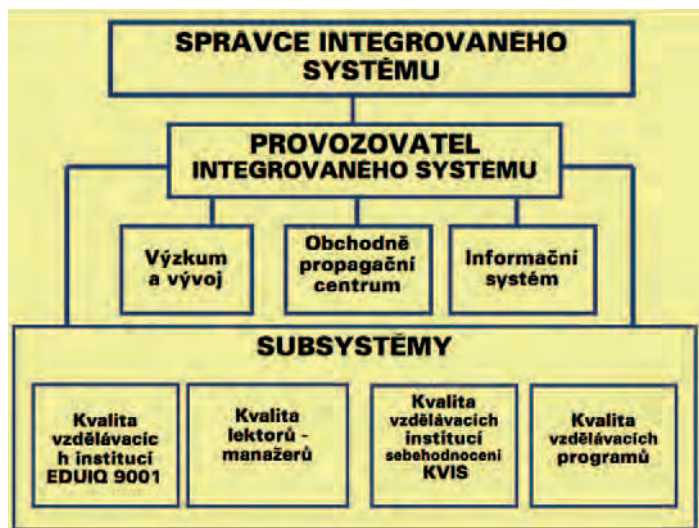
- Druhá odborná skupina, pracovníě nazývaná Rada kvality dalšího profesního vzdělávání, bude působit „po boku“ správce a provozovatele InSy (tzn. nad subsystemy a dalšími složkami InSy) a budou v ní zastoupeni představitelé zainteresovaných partnerů v oblasti DPV: vzdělavatelů, zaměstnavatelů, státní a veřejné správy, asociací a profesních sdružení. Posláním Rady je především posuzování vstupů a výstupů z jednotlivých subsystemů a dalších skupin a příprava dokumentů pro rozhodování Národní autority.

Regionální aspekt InSy

Za účelem přiblížit InSy širokému spektru vzdělávacích institucí v regionech, zajistit dostupnost produktů všech subsystemů a pomoci vzdělávacím institucím, které o tyto produkty projevují zájem, navrhujeme navázat spolupráci, třeba formou partnerství, mezi Národní autoritou (správcem InSy) a Radami pro rozvoj lidských zdrojů jako významným partnerem v krajích.

Ing. Eva Bosáková, CSc.

Základní schéma InSy

Rozhovor Pro Futuro s ministrem práce a sociálních věcí ČR Petrem Nečasem

na celostátní konferenci uspořádané 17. 6. 2008

Pane ministře, v čem vidíte význam dnešní konference, kterou organizátoři nazvali „Kvalita vzdělávání pro práci i život“?

Název konference její význam přesně vystihuje. Dnes totiž pominula dřívější jistota, kdy člověku stačilo vyučit se jednomu řemeslu, vystudovat jednu profesi a té se pak věnoval celý život. Podmínky, ve kterých se musí v dnešní době lidé uplatňovat na trhu práce, jsou zcela jiné než před několika lety. Jsme konfrontováni se situací, kdy v průběhu života se budeme muset několikrát rekvalifikovat, doplňovat si vzdělání, změnit svoji profesi podle požadavků pracovního trhu. Z tohoto pohledu se vývoj systému celoživotního vzdělávání stává základním faktorem konkurenceschopnosti naší ekonomiky. Celá naše vzdělávací soustava se musí přeorientovat. Nebude poskytovat vzdělání jen mladým lidem na základní, střední a vysokoškolské úrovni. Nebude se soustředit jen na nastartování jejich kariéry, ale musí být schopná doplňovat, zvyšovat a prohlubovat vzdělání, zvyšovat kvalifikaci i v průběhu životní dráhy, a vlastně po celý ekonomicky aktivní věk lidí. To je velká výzva.

Zároveň je nezbytné zabezpečit kvalitu dalšího vzdělávání. Musíme nastavit systém, který tuto kvalitu bude zájemcům o další vzdělávání zaručovat. Z těchto důvodů Ministerstvo práce zadalo sdružení tří renomovaných společností úkol vypracovat a pilotně ověřit systém, který bude zmíněnou kvalitu garantovat a také kontrolovat. Právě projekt Kvalita v dalším profesním vzdělávání je jedním z pěti systémových projektů, vyhlášených naším ministerstvem, které položí základ pro vybudování systému dalšího profesního vzdělávání v České republice. Tím jsme učinili nezbytný krok k dosažení komplexního řešení. Dnes jsme se tu sešli, abychom zrekapitulovali před početnými zástupci odborné veřejnosti, v čem navrhované řešení spočívá a jak dále s ním budeme nakládat. Diskutujeme o tom, co od tohoto systému očekáváme a shodujeme se v názoru, že zvýšení kvality dalšího vzdělávání v ČR se bezesporu promítne do vyšší kvality práce lidí a jejich života jako celku. Jak vidíte, název konference je velmi přílehlavý a já jsem přesvědčen, že v tomto smyslu jsme vykročili správným směrem.

Jak si podle Vašeho názoru stojí Česká republika na poli dalšího vzdělání například ve srovnání s ostatní Evropou, která je nám nejbližší?

Bohužel nevalně. Musím konstatovat, že v této oblasti máme velké rezervy. Do celoživotního vzdělávání je u nás zapojeno pouze 6 % lidí mezi 25 a 64 lety. Potřebovali bychom docílit dvojnásobný, a možná až trojnásobný počet. Z hlediska přístupu ke zvyšování kvalifikace se naše země nachází na 21. místě z 27 členských států Evropské unie. Navíc, podíl pracujících, kteří se účastní dalšího vzdělávání v České republice, dále klesá.

Připomenu ještě, že ČR dosahuje pouze 50 % produktivity práce ve srovnání s průměrem původních členských zemí Evropské unie. K tomu je třeba připočítat celkový demografický pokles, který za nějaký čas povede k výpadkům počtu pracujících. Proto důraz na kvalitu se musí stát jednou ze základních os, kterými budeme tyto problémy, které bezesporu přijdou, řešit.

V tomto úsilí by nám měla také napomoci Národní soustava povolání, která je nezbytná pro správné fungování Národní soustavy kvalifikací a na které v současné době pracuje naše ministerstvo i resort školství. Tyto soustavy se ale nesmí stát byrokratickým systémem, nesmí být souborem esejistických úřednických textů, které skončí v zásuvkách stolů. Musí to být funkční soustava, která napomůže zajistit dobrou, dlouhodobou perspektivu podniků z hlediska zabezpečení kvalifikované pracovní síly.

Rád bych připomenul, že zde máme jeden milion osob pracujících ve firmách do 20 zaměstnanců. Z toho pro mě vyplývá závěr, že stát musí vytvářet podmínky, aby se těmto malým podnikatelům vyplatili investice, které do dalšího vzdělávání svých zaměstnanců vynakládají a aby tito zaměstnavatelé měli větší zájem do vzdělávání svých lidí investovat.

Jak se to bude regulovat, usměrňovat, jak se vlastně bude kvalita kontrolovat?

Chceme především vytvořit fungující systém certifikací a akreditací, který bude zajišťovat, že poskytované vzdělávání bude skutečně kvalitní. Jinak by to bylo mrhání peněz nejen z veřejných prostředků, ale i ze soukromých zdrojů, protože do procesu dalšího vzdělávání jsou zapojeni zaměstnavatelé a klienti tohoto procesu, kteří také často spolufinancují své vzdělávání. Navrhovaný systém certifikace institucí dalšího vzdělávání ve dvou možných variantách, certifikace lektorů a akreditace vzdělávacích programů, včetně systému metodického a organizačního zájemů a informační podpory požadované parametry splňuje.

Reguluje u nás oblast dalšího vzdělání nějaký zákon?

V současné době neexistuje obecná legislativní norma, která by řešila otázku celoživotního vzdělávání, máme pouze dílčí úpravu, která řeší jen uznávání další získané kvalifikace. A protože, jak jsem již řekl, ekonomický tlak nás nutí zachovat si konkurenceschopnost, musíme systémem celoživotního učení rozvíjet. K tomu je zapotřebí vytvořit vhodný legislativní rámec, ve kterém bude systémem celoživotního vzdělávání pracovat. Ve spolupráci s resortem školství tuto otázku v současné době již řešíme.

Slovo vedoucí projektu

Končící systémový projekt Kvalita v dalším profesním vzdělávání znamená velkou změnu v sektoru dalšího vzdělávání v ČR. Je vytvořen komplexní systém certifikace vzdělávacích institucí, certifikace lektorů a manažerů, akreditace programů a uplatňování dalších nástrojů zajišťování kvality nabídky v rámci dalšího profesního

vzdělávání včetně informační podpory a strategie pro jeho implementaci. ČR má tak nyní jedinečnou příležitost v krátké době a v co nejširší míře uvést do praxe systém, který reálně zvýší kvalitu a efektivnost dalšího profesního vzdělávání a tím zaměstnatelnost a konkurenceschopnost každého dospělého.

Jsem přesvědčena, že záruka kvality pro klienty dalšího profesního vzdělávání bude určitě motivovat jednotlivce i zaměstnavatele k větší účasti a podpoře dalšího vzdělávání. Zvýšený zájem a povědomí o způsobech zajišťování kvality dalšího vzdělávání na straně klientů bude pak stimulem vzdělavatele dospělých k zavádění různých nástrojů prokazování a hodnocení kvality jejich služeb. Fungující systém zajišťování kvality v dalším profesním vzdělávání, kompatibilní se systémy v ostatních zemích EU, podstatně přispěje k vytvoření podmínek pro ověřování a uznávání kvalifikací získaných různými vzdělávacími cestami v různých zemích a usnadní tak volný pohyb osob.

Věřím, že nejen klíčoví experti projektu a jejich odborné týmy, partneři a subdodavatelé jednotlivých aktivit, ale zejména široká odborná veřejnost, jejíž názory a podněty jsme po celou dobu řešení projektu velmi intenzivně vyhledávali a využívali, podpoří realizaci výstupů projektu ve své každodenní praxi. V řadě setkání jsme se také shodli, že koordinovaný postup při řešení kvality v dalším vzdělávání je pro ČR nezbytností a je to cesta, která výrazně ovlivní přístup lidí a firem k celoživotnímu vzdělávání, zajistí návratnost jejich investic do dalšího vzdělávání a přinese do tohoto vzdělávání vysokou přidanou hodnotu.

PhDr. Miroslava Mandíková
Národní vzdělávací fond

Aktuality z NVF

■ **Národní vzdělávací fond úspěšně prošel 1. periodickým auditem** mezinárodní certifikační společností Det Norske Veritas, která potvrdila pokračování platnosti mezinárodních certifikátů jakosti ISO 9001:2000 a 10006:2003, které NVF získal v červenci 2007. Tento výrok nezávislého auditora potvrdil vysokou kvalitu služeb, poskytovaných NVF v oblastech podpory konkurenceschopnosti českých firem, rozvoje lidských zdrojů prostřednictvím zvyšování jejich kvalifikace, zaměstnatelnost, celoživotního vzdělávání a sociální integraci.

■ **Služby zaměstnanosti v regionu Emilia Romagna**
Zaměstnanci z úřadů práce ve Zlíně, Ostravě a Frýdku-Místku a pracovníci úseku Zaměstnanost NVF, o.p.s. si v rámci projektu mobility programu Leonardo da Vinci s názvem „Veřejné služby zaměstnanosti v zemích EU“ vyměnili zkušenosti s reprezentanty jednotlivých prvků systému služeb zaměstnanosti a spolupracujících subjektů v italském městě Reggio Emilia. Podrobné informace o projektu a obsáhlejší prezentaci o fungování trhu práce v Itálii naleznete na internetové adrese:
http://www.nvf.cz/zamestnanost/info_verejne.htm

UMĚT CHTÍT

■ Probíhá soutěž o nejlepší projekt DOBRÁ RADA NAD ZLATO

Projekty nominované v letošním ročníku soutěže DOBRÁ RADA NAD ZLATO o nejlepší počín v oblasti rozvoje lidských zdrojů již tradičně zveřejňujeme na portálu www.topregion.cz. **Do 8. září 2008 lze také další projekty přihlásit.** Přihlaste Váš projekt a podělte se o inspiraci a nápady s návštěvníky portálu a s ostatními soutěžícími. Návštěvníci portálu pak budou moci až do tohoto data hlasovat pro projekty, které považují za nejprínosnější a nejvíce inspirativní pro rozvoj lidí. Projekty posoudí odborná porota a první tři nejlépe hodnocené slavnostně vyhlásíme a odměníme zajímavými cenami. Letos soutěž probíhá pod mottem moci – umět – chtít. Jsou to faktory tvořící motivační trojúhelník, jenž je společným jmenovatelem projektů, které soutěží v DOBRÉ RADĚ NAD ZLATO a které musí být vzájemně propojeny, aby se původní myšlenka, která stála u zrodu každého projektu, stala realitou.

TOPREGION.CZ

**Chcete pravidelně dostávat tento bulletin do své e-mailové nebo poštovní schránky?
Objednejte si ho na adrese profuturo@nvf.cz**

Pro Futuro, bulletin pro podporu a rozvoj lidských zdrojů. Vychází nepravidelně.
Adresa redakce: profuturo@nvf.cz, on-line: www.nvf.cz/publikace. ISSN 1212-9720.
Uzávěrka tohoto čísla: 30. 6. 2008. © Národní vzdělávací fond, o. p. s., adresa: Opletalova 25,
110 00 Praha 1, tel. 224 500 500, fax: 224 500 501, www.nvf.cz

Toto číslo bulletinu je spolufinancováno Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR